

wij presenteren u...

Zwolle

Inzicht begroting en financieel perspectief

Tbv collegeonderhandelingen

Agenda

1. Hoofdpijnen
2. Inzicht in de opbouw van de begroting
3. Financieel perspectief
4. Proces financiën richting de begroting 2023

Terugblik op start college-onderhandelingen 2018

Vertrekpunt bij collegeonderhandelingen 2018

	2018	2019	2020	2021	2022
Prognose sociaal domein	-10,0	-8,5	-9,1	-9,0	-8,5
Besparing optimaliseren/hervormen	3,1	3,5	4,2	5,0	5,5
Tekort sociaal domein	-6,9	-5,0	-4,9	-4,0	-3,0
Ruimte financieel perspectief	0,0	4,8	4,6	5,8	7,6
Ruimte/tekort inclusief sociaal domein	-6,9	-0,2	-0,3	1,8	4,6
Nodig voor afwegingen bestaande en nieuw beleid/coalitieprogramma	pm	pm	pm	pm	pm

Waar staan we nu?

Financieel staan we er goed voor (zeker in vergelijking met vele andere gemeenten)

- Ruimte in structureel en incidenteel financieel perspectief (o.a. door winsten MPV)
- Weerstandsvermogen op orde
- Woonlasten, één van de laagste van de grote gemeenten

Maar wel,

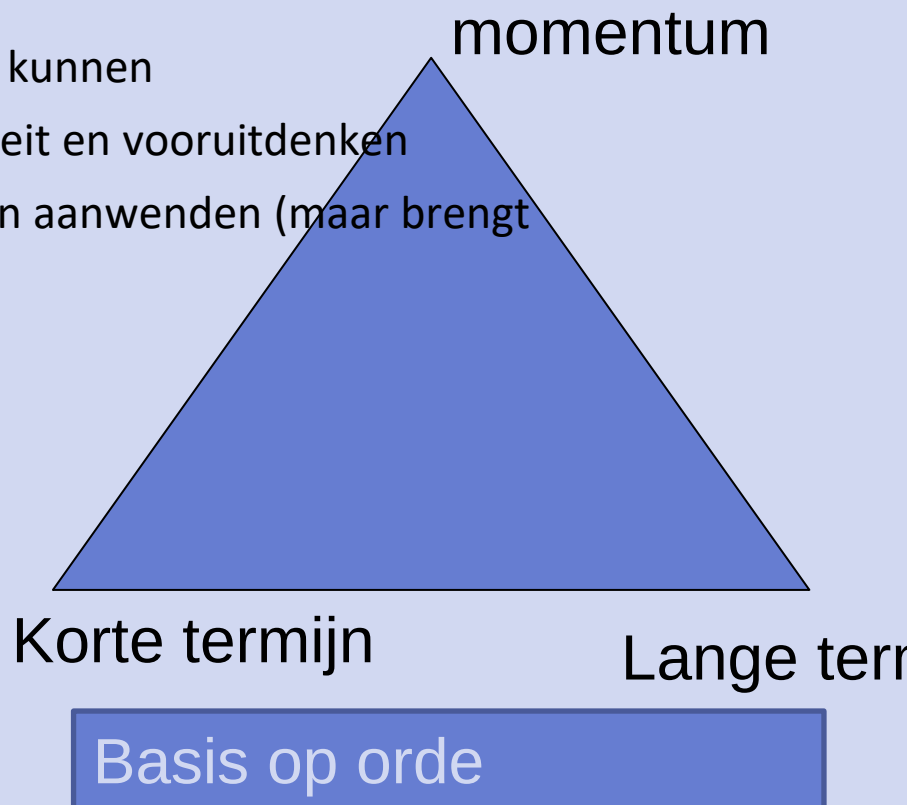
- Veel onzekerheden
- (Kwalitatieve) groei van de stad, opgaven en ambities vragen veel; 2 tot 3 keer meer dan de beschikbare ruimte

Landelijke ontwikkelingen / medeoverheden

- **Uitwerking Regeerakkoord** (oa. accres na 2025, groter eigen belastinggebied gemeenten vanaf 2026, opschalingskorting, jeugd, envelop armoede en schulden, uitvoeringskosten klimaat/energie)
- **Grote landelijke fondsen** (Nationaal groeifonds, Klimaat, Mobiliteit, Woningbouw, Regiodeal, Stikstof)
- **Lobby**
- **Herijking Gemeentefonds**
- **Prijsinflatie/oorlog Oekraïne/opvang ontheemden**
- **Corona** (voldoende compensatie Rijk)

Impact Zwolle

1. Grote groeiopgave, groeien met behoud van kwaliteit
2. Grote transformaties
3. Stad, bestuur en organisatie die dit aan kunnen
4. In balans groeien: belang van integraliteit en vooruitdenken
5. Optimaal de overige financiële middelen aanwenden (maar brengt ook verplichtingen mee)
6. Instrumentarium op orde

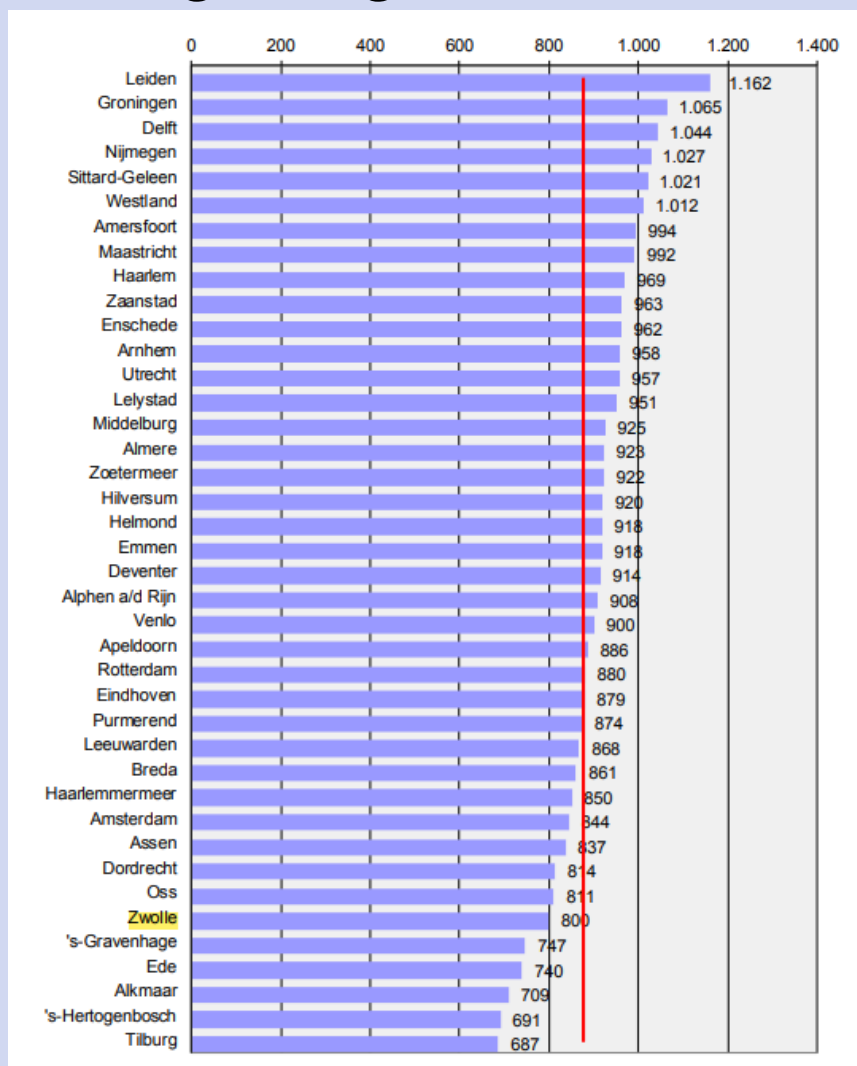
Doorwerking instrumentarium

- Doorontwikkeling beleidscyclus
- Inrichting programmabegroting om grote transitie/hervormingen beter mogelijk te maken
- Instelling SIA (Strategische Investeringsagenda)
- Invoering Fonds Bovenwijks (Govo)

Cofinanciering/kostenverhaal

- Rijksbijdragen/cofinanciering uit landelijke fondsen, zoals klimaatfonds, mobiliteitsfonds, regiodeals, woningbouw. (nut SIA)
- Provincie als financier of medepartner om (regionale) investeringen van de grond te krijgen
- Kostenverhaal via anterieure overeenkomsten voor binnenwijkse en (deels) bovenwijkse kosten
- Invoeren nieuw instrument van kostenverhaal via financiële bijdrage (fonds bovenwijks of Govo)

Woonlasten begroting 2022

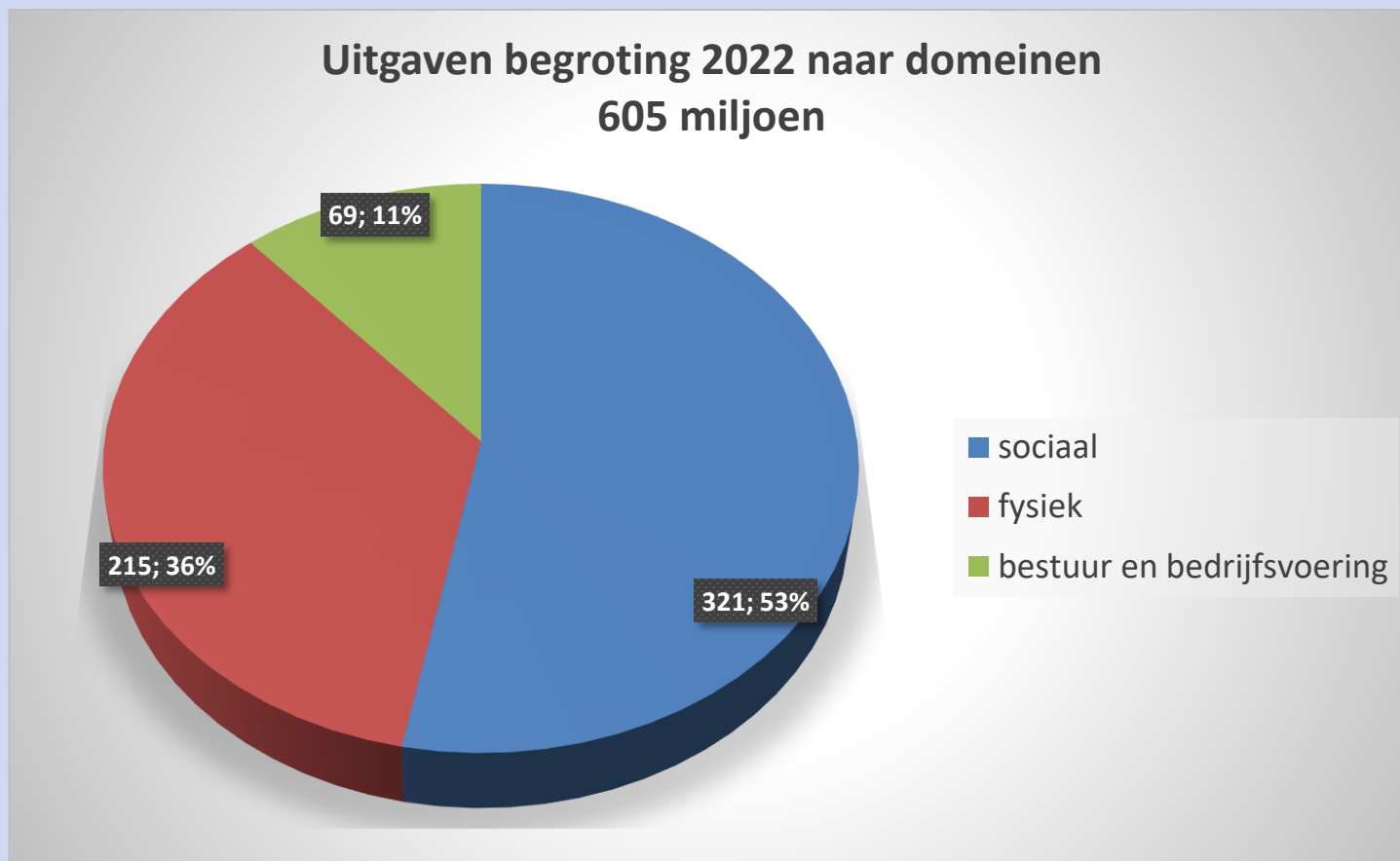
Woonlasten begroting 2022 (2)

Woonlasten eigenaar - gebruiker

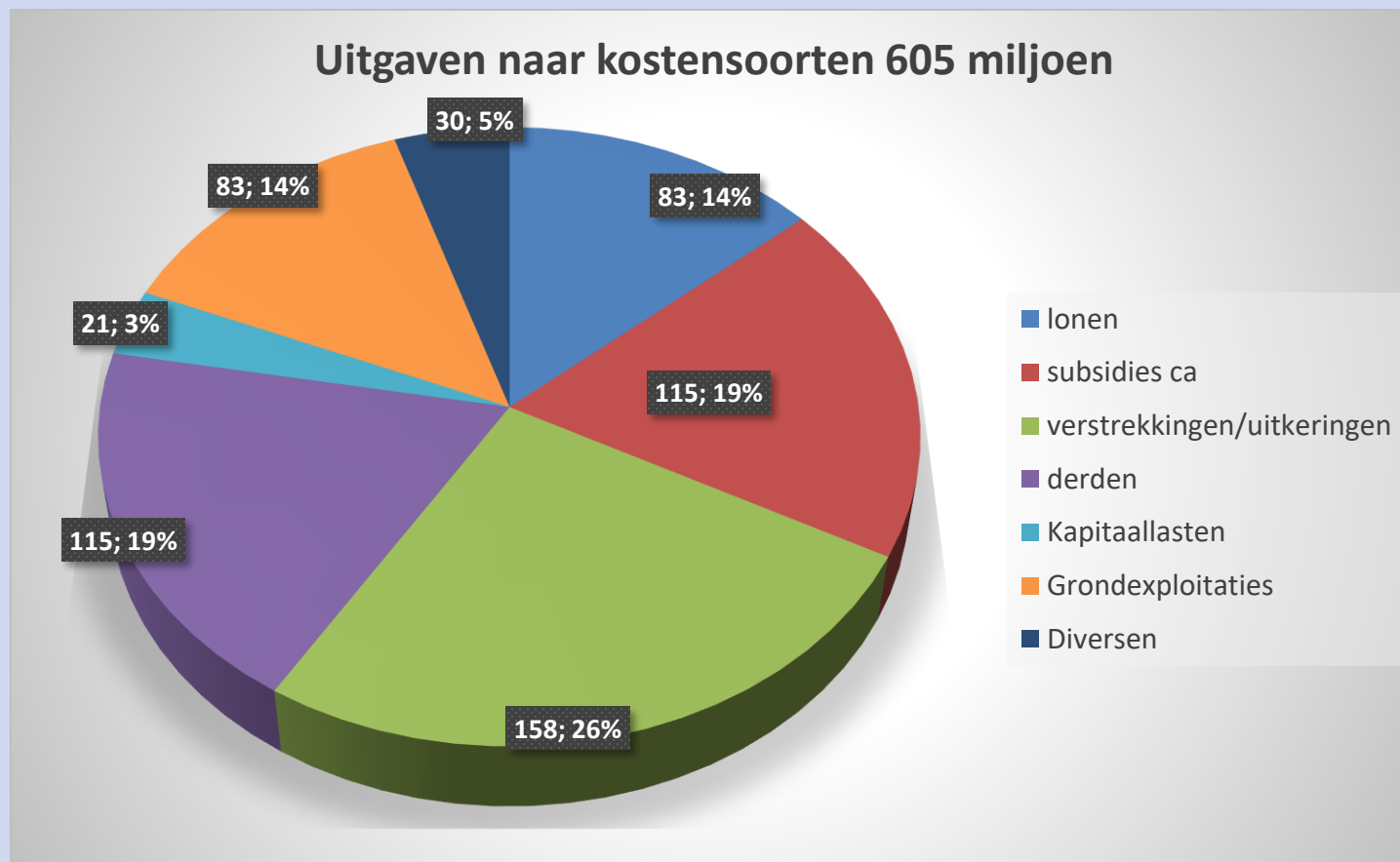
	OZB	afval	riolering	totaal
Zwolle	€ 394	€ 296	€ 110	€ 800
Gemiddelde	€ 347	€ 342	€ 186	€ 876
 inflatie% 2022	1,80%	1,80%	1,80%	

Inzicht in de begrotingsopbouw

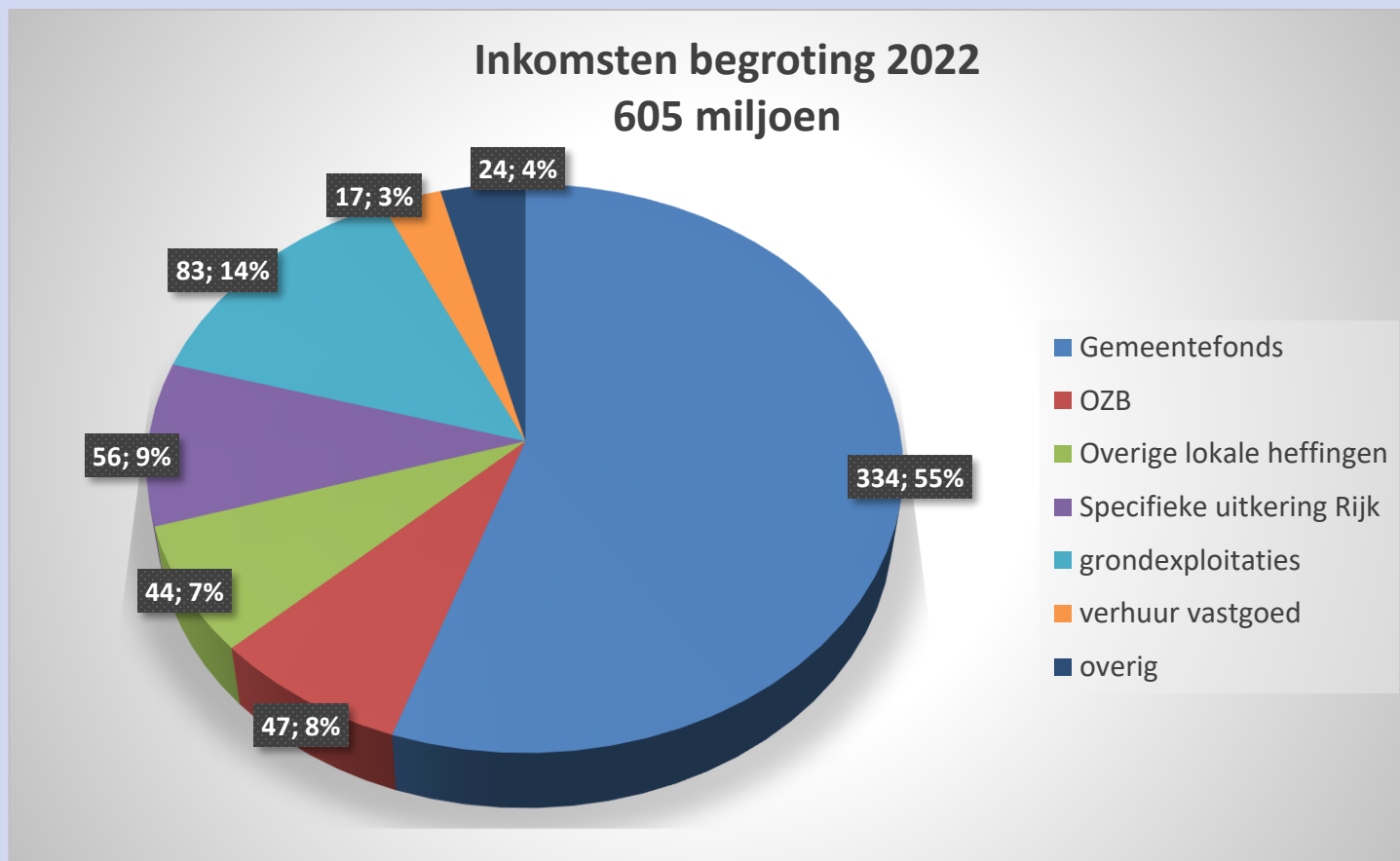
Reguliere begroting 2022 (structureel)

Reguliere begroting 2022 naar kostensoorten

Reguliere begroting 2022 (structureel)

Mechanisme meerjarenramingen

Automatische verwerking van:

- Loon- en prijsaanpassingen, inflatie en rente
- Volume of areaaluitbreiding voor beperkt aantal posten (zoals BOR, Wmo en Jeugd)
- Gemeentefondsuitkeringen
- Ruimte voor vervangingsinvesteringen
- Vrijval van kapitaallasten (rente/afschrijving)
- Eerder genomen besluiten met doorwerking

Alle andere posten worden expliciet via besluitvorming voorgelegd aan de Raad in het voor- en najaarsmoment (integrale afweging)

Andere begrotingsafspraken

Kostendekkendheid gemeentelijke heffingen en leges (afval, riolering, bouwleges etc.)

Winstafdracht parkeren, jaarlijks ca 3,0 miljoen

Weerstandratio 80% (weerstandvermogen ; risico's)

Totaal reserves per 1-1-2022: 232 miljoen, grotendeels ligt er al een bestemming op. De vrije reserves zijn:

- Algemene concernreserve (dient als weerstandsvermogen)
- Reserve incidentele bestedingen
- Investeringsfonds SIA (bestemd voor SIA investeringen)

Surplus in algemene concernreserve kan toegevoegd worden aan reserve incidentele bestedingen via voorstel aan de Raad

Landelijke boekhoudregels (BBV= Besluit Begroting en Verantwoording)

Projecten/investeringen begroting 2022

Restantkredieten 1-1-2022: 174 miljoen

Dekking:

- Reserves 33 miljoen
- Bijdrage derden 46 miljoen (cofinanciering)
- Activering 95 miljoen (rente/afschrijving)

Incidentele projecten 2022: 38 miljoen (vooral dekking uit reserves)

Nieuwe investeringen 2022 via afzonderlijk raadsvoorstel: oa passerelle station

Grondexploitaties (MPV) mn Stadshagen, Hessenpoort en Voorsterpoort

Overgang naar actueel financieel perspectief

Context cijfers financieel perspectief

Veel onzekerheden / landelijke ontwikkelingen

- Voorlopige uitwerking Regeerakkoord
- Accres gemeentefonds vanaf 2026 ('ravijn')
- Afspraken landelijke hervormingsagenda jeugd
- Eigen ontwikkeling jeugduitgaven
- Voorlopige uitwerking herijking gemeentefonds
- Opvang korting Rijk op beschermd wonen (onze regio agv herijking)
- Fors stijgende inflatie/kostenstijgingen (a.g.v. energie/grondstoffen/oorlog Oekraïne/ arbeidsmarkt)
- Uitkomsten wijzigen maandelijks (Voorjaarsnota rijk – meicirculaire GF)

Structureel perspectief

Structureel perspectief	2022	2023	2024	2025	2026
Actuele stand van zaken (incl. sc)	0,5	5,3	4,5	5,2	6,6
Resultaat Regeerakkoord (voorlopig)	4,8	13,4	17,8	17,6	6,7
Totaal beschikbaar	5,3	18,7	22,3	22,8	13,3
Waarvan incidenteel		-5,4	-9,0	-9,5	
Structurele begrotingsruimte	5,3	13,3	13,3	13,3	13,3
Af: ontwikkelingen bestaand beleid		-5,9	-5,9	-5,9	-5,9
Resterende structurele begrotingsruimte	5,3	7,4	7,4	7,4	7,4
Af: risico's zoals prijsstijging/oorlog Oekraïne	Ernstig rekening houden met nadelige effecten				
Af: ruimte voor toekomstige investeringen/opgaves en ambities	De vraag ligt 2 tot 3 maal hoger dan de beschikbare ruimte				

Ontwikkelingen bestaand beleid + toekomst (voorlopige indicaties)

- Herijking GF -1,8 miljoen nadeel tov begroting
 - Woonplaatsbeginsel jeugd -1,2 miljoen
 - Jeugdbudget -2,9 miljoen
- 5,9
- Fraterhuis PM
 - De Pol Zwolle-Zuid, overige maatschappelijke voorzieningen PM
 - Formatie SWT PM
- SIA (aanvulling) toekomstige investeringsvraag > 200 miljoen
 - IHP (onderwijshuisvesting) aanvulling, investeringsvraag > 200 miljoen
 - Afval (exploitatietekort 1,1 miljoen bij begroting 2022)
 - Vervolgfinanciering incidenteel gedekte projecten (17 miljoen, een deel hiervan is mogelijk structureel)
 - Groei van de stad en van de organisatie/bedrijfsvoering PM
 - Ambities nieuw college en overige ontwikkelingen (o.a. inflatie en beschermd wonen) PM
- 10/
-18

Verwerking jeugd (RA) in Financieel perspectief

Compensatie is 14,6 miljoen, maar loopt door besparingen terug naar 2,7 miljoen. In begroting 2022 is voor 8,4 miljoen beslag gelegd op de compensatie. Hierdoor resteert 5,7 miljoen als stelpost besparing jeugd om budgetneutraal uit te komen.

Compensatiegelden jeugd en inzet middelen

x € 1 miljoen	2022	2023	2024	2025	2026	struct
Via gemeentefonds	14,6	13,1	11,4	6,9	3,4	2,7
Inzet voor alg. middelen	-14,6	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Niet haalbare besparingen	-2,75	-5,1	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9
Vrijvallen behoedzh marge	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Tlv algemene middelen	1,25					
Resultaat jeugd obv RA	0	5,5	3,0	-1,5	-5,0	-5,7
Besparing jeugd (stelpost)				1,5	5,0	5,7
Resultaat algemene middelen	0	5,5	3,0	0	0	0

Kanspost 6,2 miljoen (11,9 - 5,7) als alle besparingen zijn te realiseren of indien niet dan compensatie Rijk.
Risicopost 5,7 miljoen als alle besparingen niet zijn te realiseren en ook geen compensatie Rijk.
Kanspost eerder realiseren besparingen dan nu aangenomen.

Huidige gemeentelijke taakstelling op jeugd is circa € 0,3 miljoen.

Incidenteel perspectief

Incidenteel perspectief	2022	2023	2024	2025	2026
Beschikbaar in reserve incidentele bestedingen	9,9				
Onttrekking recente besluiten	-0,5				
Toevoeging obv uitkomsten Regeerakkoord		5,4	9,0	9,5	
Totaal incidenteel beschikbaar	9,4	14,8	23,8	33,3	33,3
<u>Kanspost: MPV resultaten 50% + rek.resultaten</u>	+	+	+	+	+
<u>Benodigde middelen:</u>					
Ontwikkelingen bestaand beleid	pm	pm	pm	pm	pm
Toekomstige opgaves (SIA, IHP, afval, vervolg-financiering projecten, groei van de stad en organisatie, overig nieuw beleid/ambities	pm	pm	pm	pm	pm

Potentie creëren structurele ruimte

- Eigen inkomsten verhogen (m.n. OZB)
- Besparingen op dure zorg, door in te zetten op lichte zorg (open-eind regelingen)
- Doorvoeren bezuinigingen door beleidsaanpassingen of stoppen met taken
- Doorvoeren bezuinigingen op de organisatie **niet realistisch**. In de jaren 2011-2015 is er veel bezuinigd op de organisatie. We zien hiervan de afgelopen jaren de weerklank in extra budgetvragen. Vooral het gevolg van de groei van de stad/ambities en opgaven.

Potentie vergroten incidentele ruimte

- MPV resultaten
 - Eerste 4 jaar nog substantieel, daarna minder
 - Kwalitatieve investeringen in grex beperken toekomstige winstname
- Jaarrekeningresultaten
 - De afgelopen jaren 8 tot 10 miljoen voordeel per jaar
 - Vooral incidentele onderuitputting op structurele budgetten (op wisselende budgetten)

MPV winstnemingen komende jaren

MPV 2022 voordeel 27,3 miljoen

Verwachte winstnames:

2023: 13,5 – 22,0

2024: 11,0 – 16,0

2025: 8,0 – 14,0

2026: 8,0 – 12,0

Totaal toekomstige winstnames 84 miljoen

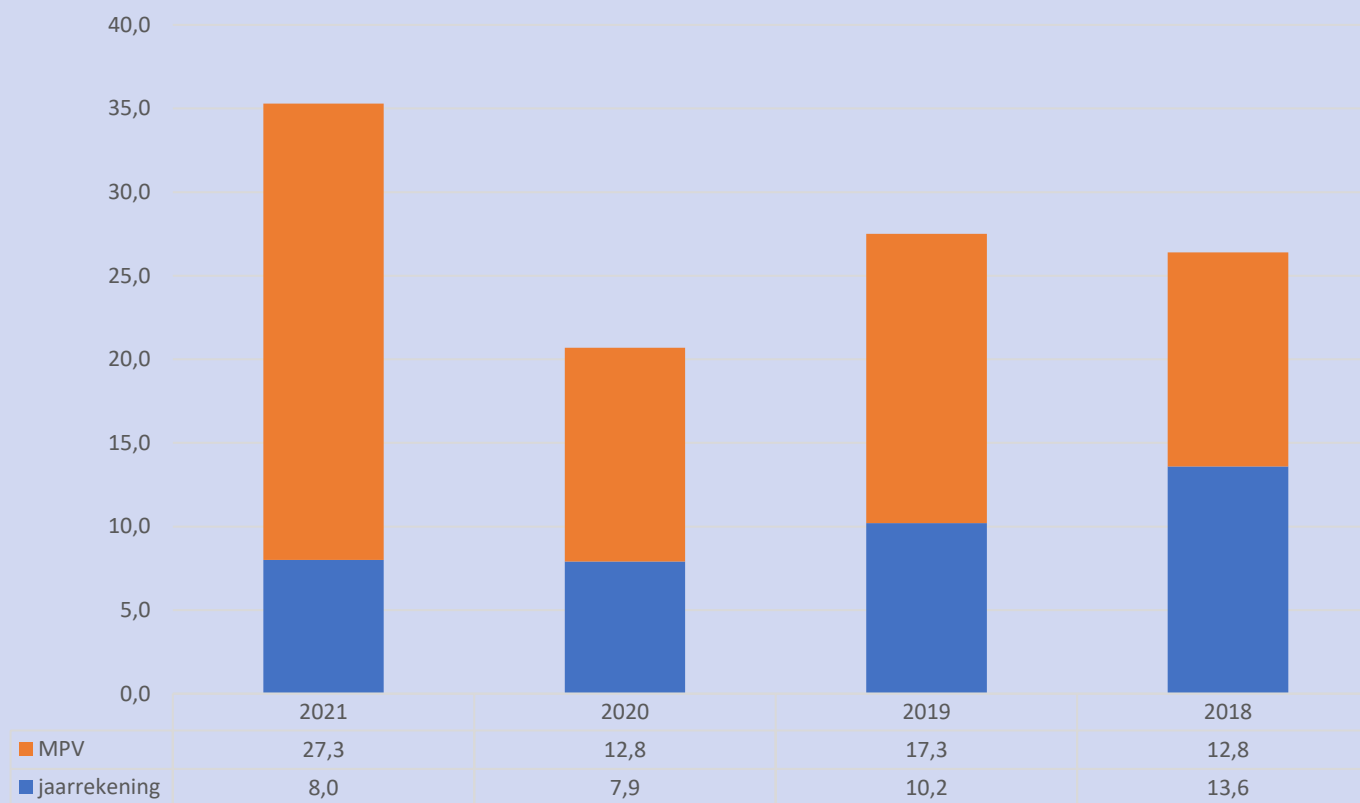
Exclusief nieuwe grondexploitaties en risico's, zoals
forse kostenstijgingen

Actief grondbeleid?

Afspraak MPV resultaat: 50% SIA en 50% Alg.Res

Incidentele voordelen 2018 - 2021

Resultaten jaarrekeningen en MPV

Investeringsruimte SIA

Investeringsruimte Investeringsfonds (x 1 mln)	2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsfonds beschikbaar	6,7				
Surplus algemene concernreserve (50%) (PPN-besluit)	10,5				
50% MPV resultaat over 2021	13,6				
50% MPV resultaat vanaf 2022 (voorlopig)	6,7	5,5	4,0	4,0	pm
Investeringsruimte via Investeringsfonds	37,5				
Investeringsruimte vanuit structureel budget	16,4				
Totale investeringsruimte	53,9				
Af: reeds genomen besluiten tot onttrekking	-33,0				
Resterende investeringsruimte	20,9	26,4	30,4	34,4	34,4
Restant structureel budget 50% kap.I / 50 % ond.h		0,3	0,4	0,4	0,4

De totale investeringsvraag SIA ligt boven de € 200 miljoen.

Met structureel € 0,5 miljoen kan ongeveer een investering van € 10 miljoen gedekt worden.

Voeding kan structureel en incidenteel

Weerstandsvermogen

- Afspraak: normratio 80% (weerstandsvermogen : risicobedrag)
- Weerstandsvermogen 58,1 miljoen
- Risicobedrag 48,6 miljoen (excl. risico prijsstijgingen / oorlog Oekraïne)
- Huidig weerstandsratio = 119%, dit betekent een surplus van 20 miljoen.
- Advies: surplus voorlopig in weerstandsvermogen houden, gelet op nog niet te kwantificeren risico's
- Onderzoek naar gevolgen van de forse prijsstijgingen op de begroting is gaande

Voorlopige indicatie indexen begroting 2023

Lonen 2,5% (Huidig CAO loopt tot 1-1-2023)

Prijzen 4,8% (obv prijsindex BBP van het CPB), opgebouwd uit 3,0% jaarschijf 2023 + 1,8% bijstelling jaarschijf 2022

Subsidies 3,0% (obv uitgangspunt 80% loongevoelig en 20% prijsgevoelig)

Inflatiepercentage gemeentelijke tarieven 3,65% (obv uitgangspunt 50% loongevoelig en 50% prijsgevoelig)

Parkeerbelasting: 1 x per 3 jaar aan inflatie aanpassen (2023 ev jaar)

Omslagpercentage rente ligt op 0,9%, effect rentestijging tot 2% is in financieel perspectief ingebouwd

Proces richting de begroting 2023 voor wat betreft het financieel perspectief

In april mogelijk meer zicht standpunt kabinet op extra bezuiniging jeugd (0,5 miljard)

In mei/juni Voorjaarsnota Rijk en meicirculaire GF (o.a vertaling Regeerakkoord en loon- en prijscompensatie)

Nieuw college: financiële kaders en richtinggevende uitspraken

In juli/augustus opstellen basisbegroting 2023

In september collegebehandeling begroting inclusief integrale weging (alle) aanvragen/ambities en richtinggevende uitspraken nieuw college, dan ook definitief financieel perspectief

Vragen?

Zwolle